

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๘

ได้พยาน

ไปเทศน์วัดนรนาถฯ วัดนรนาถฯก็แคบ พอดิคนเต็มวัดเลย ศาลาใหญ่ ๆ ไม่มี
ความหมายอัดแน่นหมด ช้างนอก ๆ ออกไปทั่วทั้งวัดเลยคนเต็มหมด ลำโพงก็กระจาย
ทั่ววัด ไปเทศน์วัดนรนาถวันนั้นเทศน์ชั่วโมงสิบห้าที่นานอยู่นะ มีเรื่องบ้าง ตอน ๖๐
เปอร์เซ็นต์ไปแล้วเร่ง ๑-๔๐ เปอร์เซ็นต์ยังไม่เร่งเท่าไร ๔๐ ล่วงไปแล้วเร่งเรื่อย ๆ คน
มาก เทศน์อย่างนี้เขาจะไม่เคยฟังแหละชาวกรุงเทพเพราะเทศน์ป่า ได้ฟังวันนั้นแหละ
กรุงเทพเมืองน้ำอ้อยน้ำตาลนี่นะเมืองพริกไม่มี ในป่ามีแต่พริก อยู่ตามข้างกุฏิเราก็มี
แต่พริก สุกนี้ขอดชอบมากนะ พริกสุกนี้ขอดไม่เผ็ด คนเผ็ดจะตายขอดกิน
ปีบเดียวกลืนเข้าไปเลย เผ็ดนขอดไม่กลัว

พวกเรานี้พวกพระนขอด ไปที่ไหนเอาแต่พริกไปแจก เอาพริกขี้หนูเสียด้วย
ไปแจก วัดนรนาถก็เหมือนกันขึ้นต้นไม้ตั้งโมเลย ตอนก่อนจะเทศน์ก็มาตีกา กุสลา
ธมฺมา ก็อาราธนาศีล ๕ ให้ศีลเสร็จแล้วได้เวลาเราก็ลงเทศน์ ห่างกันไม่ได้ถึงชั่วโมง
พอขึ้นธรรมาสน์แล้วก็ มยฺ ภนฺเต อีก มันยังงั้น นี่ขึ้นกัณฑ์เทศน์ที่แรกแทนโมเลย
เมื่อสักครู่นี้ก็ได้ยินว่า มยฺ ภนฺเต ติสฺรณฺน สห เตยฺวณฺนี้ กิ มยฺ ภนฺเต ติสฺรณฺน สห
อีก เป็นเรื่องอะไรกัน ศาสนาพิธีเป็นของเล่นไปแล้วหรือ จากนั้นเลยเรื่อย

เอ้าจริง ๆ นะเราสลดสังเวช มีแต่ศาสนาพิธีเต็มบ้านเต็มเมืองความจริงไม่มี
เลย กิเลสตีตลาดแหลกขนาดนั้นนะเวลานี้ สลดสังเวชมากนะ เพราะฉะนั้นเราจึงเป็น
ห่วงหัวใจโลกมากที่สุดเลยไม่ใช่ธรรมดาจะห่วงมากจริง ๆ มันไม่มีอะไรในหัวใจมีแต่
กิเลสขี้ขำแหลกเหลวหมด เจ้าของยังเพลินบ้าอยู่ ไม่ว่าที่ไหนนะมันเหมือนกันหมด
ไอ้โห กล่อมเอาจริง ๆ กิเลสกล่อมคนไม่รู้เนื้อรู้ตัวเลย นี่ละที่เราไป เทศน์อย่างนี้
กิเลสก็เห็นว่าเป็นของแปลกกันทั้งแผ่นดิน เพราะแผ่นดินของกิเลสกิเลสไม่ชอบ มันตี
หัวกิเลสละชิกิเลสจึงไม่ชอบ ถ้าน้ำอ้อยน้ำตาลไปละกิเลสชอบ

พอพูดอย่างนี้ก็ไปสัมผัสเรื่องมีผู้หญิงคนหนึ่ง แก่ภาวนาอยู่ตามภาษาของ
แก สูดท้ายเอาจริงเอาจึงเป็นเข้าจริง ๆ เวลาเป็นเข้าจริง ๆ แล้วเห็นโทษของกิเลสนี้
แหลม.....แกว่าอย่างนั้นนะ ทำไมมันถึงร้ายแรงเอานักหนากิเลสนี้ รุนแรงมาก ทั่วสาม
แดนโลกธาตุกิเลสขำคน ฟังซิแกไม่ได้เรียนนะ แกไม่ได้ศึกษาเล่าเรียนทางอรรถทาง
ธรรม ออกจากภาคปฏิบัติล้วน ๆ มองไปที่ไหนดูมีแต่กิเลสขี้ขำหัวสัตว์โลกเต็มบ้าน
เต็มเมือง ไม่ว่าสัตว์เดรัจฉานไม่ว่ามนุษย์ ไม่ว่าชาติชั้นวรรณะใด มีแต่กิเลสขำเอาโง

หัวไม้ชิ้นเลยสลดสังเวช บางทีก็กระซิบบอกเพื่อนฝูงบ้าง บางคนพวกคลั่งกิเลสมันก็ไม่พอใจ สุดท้ายจะทำภวานาก็ต้องหลบ ๆ ซ่อน ๆ ไปทำอยู่ตามป่าตามอะไร เพราะทำงานอยู่ตลอดเวลา สติไม่ได้เผลอตลอดเวลา มันเป็นเองของมัน

คำพูดอย่างนี้ไม่เป็นจริงเอามาพูดได้หรือ ต้องออกมาจากภาคปฏิบัติจริงเห็นจริง สตินี้ดี ดีจริง ๆ ไม่ใช่ธรรมดา ไม่หวั่นไหว ไม่ว่าจะทำการทำงานอะไรสติจ่อแล้วทำงานก็ทำไปตามเรื่อง ทำงานทางโลกก็ทำภายในก็ทำ หมุนตัว นั้นเห็นใหม่ได้ ยินแต่หลวงตาบ่าวว่าหมุนตัว ๆ นี้มีพยานแล้วนะ เพื่อนฝูงเขาสงสารพอทราบที่เราไป เพราะแกล้งอยากพบครูบาอาจารย์ อยากพบเราแกล้งอยากพบ พอดีแกล้งมาจริง ๆ คนมาก ๆ ก็ใส่เปรี้ยวเลย นั้นละชั้นเวทีแชมป์แล้วไม่ใช่เวทีธรรมดา ชัดกันใหญ่เลย แกล้งออกมาอย่างกระจ่างเลยนะ เปรี้ยว ๆ ๆ นั้นละความรู้ความเห็นที่เป็นขึ้นจากจิตใจ ไม่สะทกสะท้านนะ แกล้งใส่มาเปรี้ยว ๆ ทางนี้ก็ใส่กันเลย ก็ทำกำด่ำกำขาวไปอย่างนั้น ละแต่จิตมันดูดีมอยากทำตลอดไป แต่ที่นี้ก็ไม่ทราบว่ามีผิดหรือถูกประการใด

บอกแก้วว่า ถูกแล้ว เอ้า เอาเลยนะรวมตัวแล้ว ที่นี้ฟาดลงไปถล่มมันตรงนั้น ๆ ๆ ชี้แจงเป็นระยะ ๆ เข้าไป แกล้งพอใจเอาอย่างมาก ที่นี้เป็นที่ตายใจแล้ว ตายใจนะ ถูกต้องแล้ว ที่ปฏิบัติมานี้ถูกต้องแล้ว แกนังภวานาได้ถึง ๑๓ ชั่วโมงก็มี ๙ ชั่วโมง ๑๐ ชั่วโมง ๑๓ ชั่วโมงก็มี พิจารณาทุกขเวทนา ทุกขเวทนาเป็นของจริง ทุกส่วนเป็นของจริงแล้วไม่มีกระทบกระเทือนกันเลย จะนั่งตั้งกับตั้งกลับก็ได้ อย่างว่าแต่เพียง ๑๒-๑๓ ชั่วโมงเลย ลูกออกมาเฉย ๆ นี้แหละ จะนั่งตั้งกับตั้งกลับก็ได้ ไม่มีอะไรที่จะเข้ามากระทบกระเทือนจิตใจได้เลย เมื่อต่างอันต่างจริงแล้วไม่คละเคล้ากัน นั้นฟังซิแกพูดพูดอาจหาญเสียด้วยนะ เรากี่เห็นเห็นผลของการปฏิบัติธรรม

นี่ละธรรมของพระพุทธเจ้าพอปรากฏขึ้นในใจ เห็นโทษของกิเลสเห็นจริง ๆ เห็นจนสลดสังเวช มองไปไหน ๆ พิจารณาไปไหนหมดมีแต่กิเลสอย่างเดี่ยวครอบงำสัตว์โลกให้ดิ้นล้มดิ้นตายกันอยู่ไม่ว่าชาติชั้นวรรณะใด แล้วโลกก็ไม่รู้ด้วยนะ นำสงสารอันหนึ่งแก้วว่า โลกก็ไม่รู้ด้วยนะมันขี้ขำจนจะตายก็ยังดิ้นเพลिनกันอยู่ คนมากนะวันนั้นแกมาหา เพราะไม่มีเวลาที่จะพูดโดยเฉพาะ ไม่ต้องเฉพาะ ฟาดเลยเราว่าอย่างนี้แหละ แกเห็นโทษของกิเลสจริง ๆ เราไม่ตายให้กิเลสตายมีสองอย่าง ชั้นนี้ชั้นเห็นโทษของกิเลสเห็นเต็มหัวใจ เห็นคุณค่าของธรรมก็เห็นเต็มหัวใจ ทั้งสองอย่างนี้บรรจุเข้าสู่ใจแล้วเอาชีวิตเข้าแลกเลย ไม่มีความสะทกสะท้านเรื่องกับความตาย หมุนตัว ๆ ๆ

นี่ละคนหนึ่งจะไปได้ ไม่นานละ แน่แล้ว เป็นผู้หญิงนะมีลูก ๒ คน แกล้งเคยส่งปัจจัยมาวัดนี้ประจำเดือนแกเล่าให้ฟัง คนฟังนี้ โห อ้าปากไม่จับแหละ สีมตาลับไม่ลง เพราะขึ้นตามหลักธรรมชาตินี้หมุนตัว ๆ ๆ แกพูดเปรี้ยว ๆ ๆ เอ้า เปิด ๆ

ให้หมดเราว่าอย่างนั้นนะเราก็อหิวอยากฟังนี่นะ มันมีแต่พูดคนเดียวเป็นบ้าอยู่พูดตลอดเวลา เพราะไม่มีใครรู้ใครเห็นด้วย เหมือนบ้าพูดคนเดียว เดี่ยวเขาจะหาว่าเราเป็นบ้า พอได้ผู้หญิงคนนี้เป็นพยาน เอ้าพูด ๆ เลยเอาให้เต็มทีนะ

เราอยากฟังเหลือเกินธรรมะประเภทนี้ พูดอย่างนี้แหละว่าไม่เคยได้ฟัง ฟังจะมาได้ฟังนี้แหละ เอ้าเปิดเลย พอแกเปิดแล้วตรงไหนเป็นจุดที่ควรจะแะก็แะแก ๆ ไม่ใช่แะธรรมดานะ ดีเปรี้ยว ๆ ลงไปเลย เอาจุดนี้ ๆ เอา ๆ ๆ นี่ละจวนจะไป ไม่อยู่แล้ว เป็นธรรมชาติแล้วเป็นอัตโนมัติแล้วหมุนเรื่อย จิตเข้าถึงขั้นนี้แล้วหมุนเรื่อย เห็นโทษของกิเลสเห็นจนจะสลบไสล กิเลสเป็นโทษแก่โลกขนาดไหน เวลาเข้าถึงตัวมันจริง ๆ แล้วจวนจะสลบไสล โทษของมันทำให้เจ็บให้แสบให้เข็ดให้หลายให้กลัว จนไม่รู้จักเป็นจักตาย หลบกิเลสหนีกิเลส ตายก็ตายให้ได้พ้นจากกิเลสก็แล้วกัน ให้อ่าน ๆ มันก็ปีนละซิ

พระพุทธรเจ้าสอนเล่นเมื่อไร พวกเราไม่เห็นนั่นซึ่งว่ากิเลสแหลมคมมากนา ๆ แกพูดแกก็เปิดเต็มเหมือนกัน แกพูดด้วยความตื่นเต้น และแกก็ไม่มีผู้ใดที่จะตอบรับแกอย่างนั้น เราก็ตอบรับเต็มภูมิเลยเพราะหิวกระหายอยากฟังมานานธรรมะประเภทนี้ มีแต่ประเภทความจำ จำได้ก็มาบ้าน้ำลายกันเหมือนนกขุนทอง “แก้วเจ้าขา ๆ” เรียนจบพระไตรปิฎกกิเลสตัวเดียวหนึ่งไม่ถลอกเลย เห็นแต่อย่างนั้นเต็มบ้านเต็มเมืองนี่แกเอาจริงเอางี้ แน่แล้วคนนี่ ไม่นานด้วยนะเมื่อมีผู้แะจุดสำคัญนี้แล้วมันจะพุ่งไม่ลู่บไม่คล้ำเมื่อมีผู้แะ ความที่ดำเนินมาแล้วก็ว่าถูกต้องแล้วก็หายห่วง จุดไหนที่กำลังดำเนินก็ซึบออก ทางนี้ก็พุ่ง ๆ ๆ เลย

เป็นเรื่องอัศจรรย์เหมือนกันนะคนไม่เคยกับศาสนาเวลามาปฏิบัติมันเป็นขึ้น นี้ละความรู้จากภาคปฏิบัติกระจายอย่างนี้เอง ความรู้ในหนังสือที่ท่านจดจารึกมาในตำรับตำราในพระไตรปิฎกพอประมาณเท่านั้นนะ ไม่ได้ซอกแซกซิกแซ็กกระจายไปทุกแห่งทุกหนเหมือนภาคปฏิบัติ ภาคปฏิบัตินี้กระจายไปหมด เรียกว่าทั่วท้องฟ้ามหาสมุทรเลยกระจายไปหมดความรู้ที่ออกจากภาคปฏิบัติ อย่างพ่อแม่ครูจารย์มันท่านว่าความรู้ที่มาในคัมภีร์นี้เท่ากับน้ำในตุ่มในไห ไม่ได้มากอะไรน้ำในตุ่มในไห แต่ธรรมะที่ไม่ได้มาในคัมภีร์นั้นเท่ากับท้องฟ้ามหาสมุทร นั่นท่านเป็นแล้วท่านถึงเอามาพูด

วันนั้นเราก็อเทศน์ถึงชั่วโมงสิบห้า นาที เทศน์แรงเหมือนกันให้ชาวกรุงเทพฯ ได้ฟังเสียบ้างธรรมะพริกป่า ส่วนมากกินแต่น้ำอ้อยน้ำตาลกันไม่เบื่อ กินจนจะตายยังไม่เบื่อ เอาพริกแทรกเข้าไปเสียบ้าง เทศน์นี้ก็พริกตลอดเลย ผู้ที่ฟังเผ็ดทั้งอร่อยก็คงมีผู้มีแต่เผ็ดหายไปเลยก็มี เออะอะก็ มย์ ฆนฺเต มันคันพินหมันไส้จะตาย มันอะไรกันทุเรศจริง ๆ นะเห็นศาสนาเป็นของเล่นไปได้ เห็นกิเลสเป็นของจริงจึงไปหมดเวลานี้

ถ้าเป็นเรื่องของกิเลสแล้วจริงจังกัทั้งนั้นไม่ว่าเด็กผู้ใหญ่ ไม่ว่าชาติชั้นวรรณะใดจริงหมด ถ้าเป็นเรื่องของธรรมแล้วลูบ ๆ คลำ ๆ เหมือนธรรมะเป็นตุ๊กตาเครื่องเล่นของเด็ก เตี้ยวนีศาสนามากำลังเป็นเครื่องเล่นของเด็ก กำลังเริ่มละเป็นตุ๊กตาเครื่องเล่นของเด็ก เรื่องกิเลสแล้วจะจริงจะจังกัเข้าไปทุกวี่ทุกวัน อันนี้ละที่น่าสลดสังเวช *โลกจะไม่ร้อนยังงี้ กักิเลสคือไฟอยู่แล้วนี่ ใครจริงจังกักับมันเท่าไรก็จริงจังกักับไฟเท่านั้นละ*

เด็กนักเรียนก็เหมือนกันให้มีภูมิระเบียบบังคับตัวเอง อย่าคอยเอาจากครูจาก ตำรับตำรา เรากัก็เป็นคนคนหนึ่ง ตำรับตำราคนละเป็นคนจดจารึกมาเป็นหลักวิชาต่าง ๆ เรากัก็เป็นคนคนหนึ่งเหมือนกัน ข้อบังคับที่จะดัดแปลงเจ้าของให้เป็นคนดี วันหนึ่ง ๆ เราจะทำอะไร ๆ มีข้อบังคับกฎเกณฑ์บีบเจ้าของเอาไว้เพื่อความเป็นคนดีจะเป็นอะไรไป จะไม่เตร็ดเตร่เร่ร่อน จะไม่เที่ยวผู้หญิงผู้ชาย เรื่องยาเสพติดการพนันชั้นต่อ บีบบังคับเอาไว้ตายตัว ๆ บีบมันไว้ ๆ มันจะไปได้หรือ ก็เราบังคับตัวของเรากัเพื่อเป็นคนดีจะเป็นอะไรไป เวลาเสียใครเป็นคนเสีย เรานั้นละเป็นคนเสียหาย ฉิบหายวายปวง ล่มจมก็คืเรา เพราะฉะนั้นจงพากันมีข้อบังคับตัวเอง อย่าคอยให้แต่ครูแนะนำสั่งสอน ดูตำว่ากล่าว

ให้เด็ดเจ้าของดูเจ้าของแหละดี ไม่เจ็บไม่ปวดไม่แสบไม่ร้อนไม่โกรธไม่เคือง ใครแหละ เพราะเจ้าของดูเจ้าของเด็ดเจ้าของดัดเจ้าของไม่เสียหายตรงไหน ให้มีข้อบังคับเจ้าของเป็นประจำวัน ๆ ไป จะไม่เที่ยวเตร็ดเตร่เร่ร่อน ข้อหนึ่งเป็นอย่างนั้น ข้อสองอย่างนั้น ข้อสามอย่างนั้น บังคับกันไปเรื่อย การสุรยาเมายาเสพติดต่าง ๆ การพนันชั้นต่อเหล่านี้ทำคนให้เสียหายล่มจมเราไม่แตะ นั้นข้อบังคับอยู่อย่างนั้น เมื่อบังคับไว้แล้วมันจะไปไหน มันอยู่กับเรากั แล้วยิ่งจะเจริญขึ้นทุกวัน ๆ อย่าให้เจริญด้วยความชั่วนะ ให้เจริญด้วยความเป็นคนดีขึ้นไปตาม ๆ กันกับวัยของเรา ถ้าไม่เช่นนั้นเสียหายหมดนะ บ้านเมืองเวลานั้หาหลักหาเกณฑ์ไม่ได้เราละวิตกวิจารณ์จริง ๆ

เพราะฉะนั้นไปไหนจึงไปด้วยหัวใจ ห่วงหัวใจ พอมีผู้หญิงคนนั้นมาเล่าให้ฟัง แหงหัวใจโลกเปรี๊ยะ ๆ ๆ แยกพูด นำสลดสังเวช ใครก็มีแต่จริงจังกักับกิเลส แก้วอย่างนั้นนะน่าฟัง อย่างที่เรากัว่าจริงจังกักับกิเลสมาตลอดนั้นละ มันได้พยานละซิ ไม่รู้เนื้อรู้ตัวเลยก็น่าสงสาร ไม่รู้ใช้ว่าเจตนาละ ความเจตนามีน้อย ส่วนมากไม่มีเจตนา เป็นเพราะความลุ่มหลงความรู้เท่าไม่ถึงการณ์อุบายกลมาตาต่าง ๆ ของกิเลสเรากัไม่ทันมันเท่านั้นเอง แยกพูดน่าฟังอยู่

เรียนหนังสือก็ให้ตั้งใจเรียนอย่าเถลไถล ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน หลักวิชาที่ครูสอนมอบให้ยังงี้ปฏิบัติตามนั้น สูตรไหนบทไหนที่ควรจะทำ จำ ทำ จำ อันไหนที่เป็นความเข้าใจอธิบายให้ฟังเข้าใจ อันไหนที่เป็นหลักสูตรสำหรับกระจายก็เรียนท่อง

ให้จำให้ดี นักเรียนคนไหนเก่งทางหลักสูตรสอบไม่ค่อยตก คนไหนไม่ค่อยเก่งทางหลักสูตรที่ครูสอนให้จดให้จำให้ท่องบ่นสังวัธยายให้จดจำ ไม่จดจำอย่างนี้ไม่เป็นท่าแหละไม่ว่าทางโลกไม่ว่าทางธรรม นี่เราก็เหมือนกัน ต้องทำตัวให้จดจ่อต่อเนืองกัน โดยลำดับกับความดีกับหลักวิชาของเรา เวลานี้เรากำลังเรียน โครงการของเราคือโครงการเรียนไม่ใช่โครงการเล่นโครงการลิง ให้ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติตัวเอง

วันหนึ่ง ๆ ให้มีข้อบังคับตัวเองอย่าปล่อยเนื้อปล่อยตัว ปล่อยไปวันละเล็กละน้อยเมื่อเคยชินแล้วไม่ปล่อยไม่ได้ เสียคนไปเลย ถ้าต่างคนต่างรักษาตัวเองอยู่ตลอดเวลา วันนี้ก็รักษาวันหน้าก็รักษาเราก็มีขอบมีเขต แล้วมองมาดูตัวของเราที่ภูมิใจเพราะเราไม่ได้ทำความเสียหายต่างพร้อยให้โลกเขาตีเตียน สังคมยอมรับตลอดเวลาในกิริยาความเคลื่อนไหวของเรานั้นเราก็ภูมิใจ เราก็ห่วงพวกลูกพวกหลานยิ่งโตขึ้นทุกวัน สิ่งที่จะทำให้เสียก็มากขึ้น ๆ เป็นเงาตามตัว นี่ชี้ที่น่าวิตกวิจารณ์มาก ผู้ใหญ่เสียไปแบบหนึ่ง เด็กเสียไปแบบหนึ่ง สิ่งที่จะพาให้เสียมีมาพร้อม ๆ กันทั้งผู้ใหญ่ทั้งเด็กติดแนบกันมาด้วยกันนั้นแหละ แล้วบ้านเมืองหาหลักหาเกณฑ์ไม่ได้ ครั้นโตขึ้นไปเขาเสกสรรปั้นยอให้เป็นข้าราชการงานเมือง ก็จะไปกินบ้านกินเมืองคดโกงรีดไถบ้านเมืองฉ้อราษฎร์บังหลวง

คนชั่วคนไม่มีธรรมหาความละเอียดไม่ได้ พอหลวมมือมือสอ ด หลวมแขนแขนสอ ด สอดเพื่อทุจริต พลิกแพลงเปลี่ยนแปลงปลิ้นปล้อนหลอกลวงหลายชั้นพันคมพวกนี้พวกทำลายชาติบ้านเมือง แล้วสุดท้ายก็มาทำลายตัวเอง เป็นคนชั่ว ไปอยู่ตรงนั้นแหละ ความชั่วมาอยู่กับเราหมด พวกกันจำเอานะทุกคน ๆ

นักเรียนพากันจำนะข้อสำคัญกฎเกณฑ์นะบังคับเจ้าของ ให้มีกฏมีเกณฑ์บังคับเจ้าของ วันหนึ่ง ๆ อย่าปล่อยเนื้อปล่อยตัว วันนี้ควรทำอะไร ๆ การเล่นเตร็ดเตร่เร่ร่อนอย่าเล่นอย่าเที่ยวไม่เป็นของดี เที่ยวหาอะไรนี่อันหนึ่ง เที่ยวหญิงเที่ยวชายนี่ยิ่งแล้วนะอันนี้จมไปเลย ถ้าลงได้เที่ยวหญิงเที่ยวชายแล้วใช้ไม่ได้เลย เป็นเด็กเสียหมดทั้งหญิงทั้งชายหาคุณค่าหาราคาไม่ได้ เลยคนเพื่อไป เลยหญิงเพื่อชายเพื่อไปใช้ไม่ได้ เลยเพื่อไปแล้วก็เฟะ นำเฟะไปเลย

ต่อไปนี้ให้พร